

Profilaktyka społeczna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Profilaktyka społeczna
Kod przedmiotu	14.0-WP-PEDP-PROSP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ - dr Lidia Wawryk - dr Jolanta Lipińska-Lokś

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą. Pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki w szkole i środowisku lokalnym, pozna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych.

Wymagania wstępne

Podstawowe informacje na temat patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz jego przyczyn.

Zakres tematyczny

Profilaktyka społeczna – kontrowersje terminologiczne, wyjaśnienie pojęć. Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje. Modele profilaktyki. Podstawowe zasady, formy i podstawy prawne tworzenia programów profilaktyki. Programy i działania profilaktyczne. Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji. Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży. Profilaktyka w działalności szkoły. Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne. Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych. Przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych. Profilaktyka w środowisku otwartym w Polsce i za granicą. Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych. Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych. Poznanie działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw. Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia przestępczością i demoralizacją.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład problemowy, wykład dyskusyjny. Ćwiczenia – dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	• K_W04 • K_W08 • K_W12	• odpowiedź ustna • test • prezentacja	• Wykład • Ćwiczenia
D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	• K_U01 • K_U17	• odpowiedź ustna • test	• Ćwiczenia
D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemówD.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	• K_K03	• odpowiedź ustna • test	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną – test z wiedzy lub prezentacja; opracowanie problemowe zagadnień oraz ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

Wykład: egzamin ustny lub pisemny

Literatura podstawowa

Balcerek-Kałek B., Budowanie szkolnych programów profilaktyki, Warszawa 2003.

Gaś Z., Profilaktyka w szkole, Warszawa 2006. 3

Szymańska J., Programy profilaktyczne: podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2002. 4

Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży, Toruń 1998.

Literatura uzupełniająca

Dimoff T., Carter S., Jak rozpoznać, że dziecko sięga po narkotyki?, Warszawa 1994.

Jędrzejewski M., Młodzież a subkultury, Warszawa 1988.

Kosińska E., Zachyra B., Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole: scenariusze zajęć z uczniami, Kraków 2003.

Nowakowski P.T., Sekty: co każdy wiedzieć powinien, Tychy 1999.

Pasek M., Narkotyki przy tablicy, Warszawa 2000.

Prejs B., Subkultury młodzieżowe, Katowice 2005.

Prokop J., Uwaga rodzice! Sekty, Warszawa 1994.

Vogler R.E., Bartz W.R., Nastolatki i alkohol: kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?, Warszawa 2002.

Wojcieszek K. Wygrać życie: szkolny program profilaktyki, Kraków 2002.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-04-2020 18:55)

